

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Adana İline bağlı Kozan İlçesinin tarihi ve turistik değerlerinin araştırılarak, kültür mirasımız olan eserlerin korunması, geliştirilmesi, ilçenin sosyal ve ekonomik yönden kalkınması amacıyla Anayasanın 98 inci ve İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz. 24.02.2012.

Mehmet Sandır
Mersin Mv.

Atilla Kaya
İst. Mv.

1- Ali HALAMAN
Adana Milletvekili

E. Cemil Zalkay
Münir Kuthuqa
Sakarya Mv.
Zehol Topcu
Arka Mv.

Sadık Durmaz
Yozgat M. vekili

S. Durmaz

D. Ali TORLAC
İst. Mv.

M. Ali TORLAC

Bahattin Seler
Bilecik Mv.

Prof. Dr. Mustafa Erdem
Ankara Mv.

M. Ali KALAYCI
Konya Mv.

E. Ali
Erken Hırsat
Manisa Mv.

Hakan Hırsat
Osmaniye Mv.

Seyfettin Yılmaz
Adana Mv.

Yusuf Hacıoğlu
Kars Mv.

Kemal YILMAZ
Aydın Mv.

Mehmet GÜNAL
M. Ali KALAYCI
Konya Mv.

Bülent BELEN
Izmir Mv.

Nezhat KORKMAZ
İstanbul Mv.

Koray Aydın
Trabzon Mv.

Enver ERDEM
Elazığ Mv.

GEREKÇE:

Adana İline bağlı olan kuzeyinde Feke, güneyde Ceyhan, batıda Karaisalı, Aladağ ve İmamoğlu İlçeleriyle sınırı bulunan Kozan İlçesi, Toros Dağı eteklerine kurulmuştur.

Kozan'ın tarihi, milattan önce 1900'l yıllara kadar uzanmaktadır. Yüzyıllar boyu Hitit Krallığının bir merkezi olan Kozan, milattan önce 1200'lerde Asur egemenliğine geçmiş, sonra sırasıyla İranlılar, Araplar, Makedonyalılar, Selkidler, Romalılar ve Bizanslılarca yönetilmiştir.

"Sision", "Flaviopolis" ve "Flavias" olarak bilinen ve tarihin her dönemine şahitlik yapan Kozan, yakın çağda "Sis" olarak tanınmıştır. Bizanslılardan bir süre Ermenilerin eline geçen Kozan (Sis) sırayla Selçuklular ve Ramazan oğulları tarafından idare edilmişti.

Kurtuluş Savaşında Fransız ve Ermenilere karşı savaşan Kozan, 1923'te vilayet, daha sonra, 1926'da ilçe olmuş ve aynı yıl Adana'ya bağlanmıştır. Özellikle Selçuklu ve, Osmanlı eserleriyle tarihi zenginliğini korumaktadır.

1997 geçici nüfus sayımına göre 114 693, ilçe merkezinde ise 61 328 olan nüfusu, 2000 yılı nüfus sayımına göre tahmini nüfusu 80 000 civarındadır. 2011 yılında 'ki nüfusu 127.804 ilçe merkezi ise 78.587 civarındadır.

Kozan'ın önemli tarihi eserleri: Kozan Kalesi, Anavarza Kalesi ve ilçe merkezinde bulunan Hoş kadem Camiidir.

Hoş Kadem Camii, Mısır Kölemen Sultanı Abdullah hoş kadem tarafından 1448 tarihinde yaptırılmıştır. Cami, bütünüyle dikdörtgen bir plan teşkil eden ulu camiler sınıfına dhil olup, bedeni, kesme taşlardan yapılmış, üzerini örten kubbesiyle Türk mimari anlayışına yabancı kalan bir görünüm arz etmektedir. Çeşitli defalar tamir edilmiş olması dolayısıyla bugün ilk mimari tarzını kaybettiği anlaşılmaktadır.

Kozan-Feke karayolunun üzerinde ve Kozan'a 24 kilometre uzaklıkta bulunan (bugünkü adıyla Suluhan) Kervansaray (namı diğer Bizans'tan) ise, bakımsızlık ve ilgisizlik yüzünden yok olma tehlikesiyle karşı karşıyadır.

Anavarza Kalesi, milattan önce 9 uncu Yüzyılda Asurlular tarafından kurulduğu sanılmaktadır. Kale, Romalılar döneminde önem kazanmıştır. nl Doktor Dioskurides ve şair Aptiyanos'un bu kalede doğmuş ve yaşamış bulunduğu sanılmaktadır. Kale, ilk kez, 14 nc Yüzyılda Ramazanoğulları döneminde Türklerin eline geçmiştir.

Küçük Ermenistan Krallığının Tarsu 'dan sonra (1185) ikinci bir merkezi olan Kozan (Sis) Kalesi, taşlı bir dağın meyli üzerine “amphitheatre” şeklinde inşa edilmiş, Kilikya'nın en önemli şehir ve kalelerinden birini teşkil eder. Kalede 44 burç mevcut olup, güney kısmının ortasında bir iç kale bulunmaktadır. Güneyden kuzeye 6 kilometre uzunluğunda 2 sur mevcut olup, kalede 20-30 basamak merdivenle inilen mahzenler ve gizli yollar vardır.

İlçenin turizme açılması için sosyal konaklama tesislerinin yapılması, şu anki haliyle dahi açık hava müzesi konumunda olan Kozan ve Anavarza Kalelerinin bakım, onarım ve restorasyonunun yapılarak tarihimizin bütün dönemlerini simgeleştirerek anlatan birer müze haline getirilmelidir.

Bu eşsiz hazinenin korunması ve gelecek kuşaklara aktarılması çalışmaları için ihtiyaç duyulan ödeneklerin Kültür Bakanlığınca acilen gönderilmesi ve özel bir kanunla destekleyici fon oluşturulmalıdır.

Ekonomisinin büyük bir çoğunluğu tarıma dayalı olan yöre halkının bu açıdan desteklenmesi gerekmektedir. 73 150 dekar narenciye bahçesi olup, yıllık ortalama 135 000 ton ürün elde edilmektedir. İlçede bir meyve suyu fabrikası kurularak, narenciye üreticisinin ürünlerinin değerlendirilmesi gerekmektedir. Böylece, hem ülke ekonomisine hem de yöre halkına büyük destek sağlanacaktır.

Açıkladığımız bu gerekçelerle, yapılması gerekenler konusunda bir Meclis araştırması komisyonu kurulmasında, ülkemize ve yöre halkımıza sosyal, kültürel, tarihi ve ekonomik açıdan faydası tartışılmaz yararlar sağlayacaktır.